HACDA CEMRELERE TAŞ ATMAKLA İLGİLİ HÜKÜMLER

[Türkçe]

أحكام رمي الجمار

[باللغة التركية]

Muhammed Şahin

محمد بن مسلم شاهين

Tetkik eden : Ümmü Nebil

مراجعة: أم نبيل

Rabva Semti İslâmî Dâvet Bürosu

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

1428 - 2007

islamhouse.com

Hamd, yalnızca Allah'adır. Salât ve selâm, Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in, âlinin ve ashâbının üzerine olsun.

Cemreler; Akabe cemresi, orta cemre ve küçük cemre olmak üzere üç kısımdır.

1. Cemrelere taş atmanın hükmü:

Hacının cemrelere Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den haber verildiği şekilde cemrelere taş atması gerekir.Dolayısıyla bayramın birinci günü önce Akabe cemresine, teşrik günlerinde ise yani bayramın 2., 3. ve 4. günlerinde sırasıyla önce Hayf mescidine daha yakın olan küçük cemreye, sonra orta cemreye, daha sonra da Mekke'ye yakın olan Akabe cemresine -büyük cemre- yedişer taş atar.

2. Cemrelere taş atmanın vakti:

Cemrelere taş atmanın vakti hacının bayramın 1. günü, Mina'ya ulaştığı andan itibaren başlar.Ayrıca Müzdelife'den gece yarısından sonra ayrılan yaşlılar, çocuklar ve kadınlar Mina'ya vardıklarında henüz sabah olmamış dahi olsa taş atabilirler.Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- vedâ haccında yaşlılara, çocuklara ve kadınlara bu konuda izin vermiştir.

Teşrik günlerinde ise cemrelere taş atma;her gün zevâlden sonra başlar.Bu günlerde, kadınlar, çocuklar ve yaşlıların izdihama maruz kalmamaları için geceleyin taş atmaları câizdir.

3. Atılacak taşların sayısı:

Hacının bayramın 1. günü Akabe cemresine 7 taş atması gerekir.Teşrik günlerinde ise; her gün için üç cemreye -küçük, orta ve büyük- yedişer olmak üzere toplam 21 taş atar.

4. Cemrelere atılacak taşların büyüklüğü:

Hacının, dînimizin belirlediği büyüklükteki taşları toplaması gerekir.Atılacak taşın, nohuttan büyük ve fındıktan küçük olması gerekir. Bundan büyük taşların atılması câiz değildir.Çünkü Peygamber-sallallahu aleyhi ve sellem- Vedâ haccında ashabına bu konuda aşırıya gitmemelerini emretmiş ve onlara şöyle buyurmuştur:

"Sakın ha dînde aşırıya gitmeyin."

Hacı, cemrelere atacağı taşları mümkünse Müzdelife'den Minâ'ya gelirken yolda toplayabilir. Lâkin teşrik günlerinde atacağı taşları Minâ'dan toplar.Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- böyle yapmıştır.

5. Cemrelere nasıl taş atılır:

Hacının cemrelere 7 taşı arka arkaya atması müstehaptır.Her taşı Allahu Ekber diyerek atar. Ayrıca, Akabe cemresine taş atarken kıble soluna, Minâ da sağına gelecek şekilde taş atması müstehaptır.Çünkü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- böyle yapmıştır. Başka yönlerden de atılırsa câizdir.

Teşrik günlerine gelince;

1. Hacının, bu günlerde küçük cemreye taş attıktan sonra, küçük cemre soluna gelecek şekilde biraz geriye çekilerek kıbleye yönelmesi ve ellerini kaldırarak bol bol duâ etmesi sünnettir.

2. Hacının, orta cemreye taş attıktan sonra biraz ileriye giderek, orta cemre sağına gelecek şekilde kıbleye yönelmesi ve ellerini kaldırarak bol bol duâ etmesi sünnettir.

3/ Hacı, Akabe cemresine taş attıktan sonra duâ için durmaz ve yoluna devam gider.

6. Atılan taşların atıldığı yerde kalıp kalmamasıyla ilgili hüküm:

Atılan taşın geçerli olabilmesi için Lâkin atılan taşın havuzun içerisine düşmesi gerekir.Atılan taşın havuzun içinde kalması gerekmez. Örneğin atılan taş, beton sütuna isâbet ettikten sonra dışarıya çıkarsa bir sakıncası yoktur. O taş geçerli sayılır.

Yaşlıların kendilerinin yerine taş atmaları için başkalarına vekâlet vermesi:

1. Hastalar, yaşlılar ve hamile kadınlar gibi âciz kimselerin kendilerinin yerine taş atmaları için başkalarına vekâlet vermesi câizdir.Bu gibi kimseler, cemrelerde izdihamdan ve cemrelere taş atmanın belirli bir vaktinin olduğundan, kazasının da mümkün olmadığından dolayı başkalarına vekâlet vermeleri câizdir.

2. Taş atamayacak durumdaki çocuğun velisi, önce kendisi adına attıktan sonra velisinin adına Akabe ve diğer cemrelere taş atması câizdir.

3. Vekilin önce kendisi adına taş attıktan sonra velisi adına aynı yerde taş atması câizdir. Kendisi adına bütün cemrelere taş attıktan sonra vekil olduğu şahıs için tekrar küçük, orta ve büyük cemrelere gidip taş atmasına gerek yoktur.

Cemrelere taş atmanın âdâbı:

1. Kıymetli hacı kardeş! Haccın bütün bölümlerinde özellikle de cemrelere gidiş-gelişlerinde sükûnet içerisinde olmaya gayret etmelisin.

2. Kıymetli hacı kardeş! Allah'ın izniyle haccının makbul, günahların bağışlanmış ve amelin kabul edilmiş olarak ülkene dönebilmen için hacı kardeşlerine yumuşak davranarak onlarla güzel geçinmeye garet etmelisin.

3. Kıymetli hacı kardeş! Cemrelere özellikle de izdiham olduğu vakitlerde sadece alt kattan atmaya çalışma. Köprünün üstünden atman da câizdir.

4. Kıymetli hacı kardeş! Özellikle cemrelere bir gruba bağlı olarak gitme. Zira bu hareket, izdihama sebep olduğundan diğer hacı kardeşlerinin hareketini engeller.

5. Kıymetli hacı kardeş! Cemrelere beraberinde yaşlı kadınlarla âciz kimseleri götürme. Onların adına vekâletle taş atman câizdir.

6. Kıymetli hacı kardeş! Cemrelere birlikte geldiğin arkadaşlarınla cemrelere taş attıktan sonra tekrar buluşmak için cemrelere uzak bir yerde buluşmaya gayret etmelisin ki hacı kardeşlerini sıkıştırıp izdihama sebep olmayasın.

7. Kıymetli hacı kardeş! Dînen belirlenen ölçüdeki taşların dışındaki büyük taşları cemrelere atma.Çünkü cemrelere taş atmak ibâdettir.Dolayısıyla ibâdetinde Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine uyman gerekir. Büyük taşları atman dînde aşırıya gitmek demektir.

8. Kıymetli hacı kardeş! Son olarak sana, büyük bir ibâdeti edâ etmekte olduğunu ve mukaddes mekânda bulunduğunu unutmamanı dileriz. Dolayısıyla güzel ahlaka bürünmen, insanlarla güzel geçinmen ve haccını tehlikeye düşürecek her türlü hareketten uzaklaşman gerekir. Çünkü sen Allah'ın mükâfatını ve âhiret yurdunu elde etmek için uzak bir diyardan geldin.

Baz**ı** hac**ı**lar**ı**n cemrelere ta**ş** atarlarken i**ş**ledikleri hatalar:

Kıymetli hacı kardeş! Bazı hacılar -Allah onlara hidâyet etsin-, hac menâsikini edâ ederlerken özellikle de cemrelerde bazı hataları işlemektedirler. Senin de bu hatalar düşmemen için sana bu hataları açıklamak istiyorum:

1. Bazı hacılar, cemrelere taş atarlarken güç ve kuvvetin gerekli olduğunu göstermek için adeta izdihama sebebiyet vermektedirler ki bu çok yanlıştır. Bildiğiniz gibi bu hareket çoğu zaman büyük hadiselere sebep olmaktadır. Bundan dolayı cemrelerde sükûnet içerisinde olmalısın.

2. Bazı hacılar cemrelerde arkadaşlarının kaybolmaması için kolkola girip bir zincir oluşturarak başkalarının seyrine engel olmaktadırlar.

3. Bazı hacılar, şeytanları taşladıklarını zannederek cemrelerle alakası olmayan ayakkabı, şemsiye, odun ve su şişelerini cemrelere atmaktadırlar.Bu amel asla câiz değildir. Çünkü cemrelere taş atmak, haccın diğer bölümleri gibi bir ibâdettir. Dolayısıyla hacıların sükûnet ve vakar içerisinde dîne aykırı hareket etmeden bu görevi yerine getirmeleri gerekir.

4. Bazı hacılar taşları çok uzak mesafeden atmaktadırlar ki bu hareket bazen diğer hacı kardeşlerine ziyet vermekte ve taşların yerlerine düşmemesine neden olmaktadır.

5. Bazı hacılar, cemrelere ters yönden gelerek hacıların seyrini engellemektedirler.

6. Bazı hacılar köprünün üstünden taş atmanın câiz olmadığını veya alt kattan atmanın daha fazîletli olduğunu zannederek ısrarla alt kattan cemrelere taş atmakta, yukarı kattan istifâde etmemektedirler. Bu hareket doğru değildir.

7. Bazı hacılar, cemrelerin çevresine ve hacıların gidip-geldiği yollara oturarak cemrelerden gelenlerin veya Minâ'ya çadırlara dönenlerin hareket sahasını daraltmaktadırlar. Ayrıca bu hareket, ambulans ve hacılara hizmet eden araçların trafiğini engellemektedir.

8. Bazı Tır araçlarıyla hizmet arabalarının cemrelere çok yakın yerlerde park yapması.